

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201539732

Zaaknummer: Z/21/088181

Portefeuillehouder(s): Ton Spaargaren

Voor vragen

Naam: Joris Bergman
Telefoon: 06 34 33 58 74
E-mail: J.Bergman@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Prijsontwikkelingen materialen en arbeid in de bouw- en GWW-sector

Aanleiding voor deze kennisgeving

De gevolgen van de coronapandemie zijn groots. Ook binnen de Grond- Weg en Waterbouw-sector (GWW-Sector) begint dit nu merkbaar te worden. De coronacrisis leidt niet alleen tot vertraging in de bouw, maar ook tot verhoogde kosten en prijsstijgingen in de sector. Vanuit verschillende leveranciers hebben wij brieven ontvangen over de sterk stijgende prijzen.

De prijs van kolen, gas en olie is explosief gestegen, maar tevens de prijs van ijzer, hout en koper ligt veel hoger dan het langjarige gemiddelde. Ook halffabricaten zijn duurder geworden. Dit heeft verschillende oorzaken, zoals:

- Er is op dit moment een container tekort, waardoor de prijs van een container soms 500% duurder is;
- Aannemers hebben al jaren geen voorraad meer en hanteren een 'just in time' principe. Tegenslagen in tekorten kunnen hierdoor niet worden opgevangen;
- Door de pandemie moesten in 2020 veel fabrieken tijdelijk sluiten en het gevolg was een mindere productie;
- Door een grote inhaalslag nu, is er een te grote vraag naar deze producten, die dus in mindere mate aanwezig zijn.

De tekorten leiden tot hogere prijzen, maar ook tot langere levertijden. Naast deze uitdaging heeft de GWW-Sector ook last van krapte op de arbeidsmarkt. Ook dit zal de komende tijd (mogelijk) tot vertragingen in de uitvoering van werken leiden.

Inhoud van mededeling

De bouw- en civiele projecten binnen onze gemeente zijn veelal grote investeringsprojecten die al geruime tijd op de programmering staan. Indertijd is er een raming gemaakt en op basis hiervan is een budget gereserveerd. Hierbij is nog rekening gehouden met een gemiddelde indexering van 2,5% per jaar. De huidige coronacrisis leidt tot veel grotere verschillen en een veel groter indexeringspercentage.

In onderstaande tabel staan materialen opgesomd die veel worden gebruikt binnen de bouw- en GWW sector. De prijsstijgingen van deze materialen variëren van 10% tot zelfs 100%.

Materiaal	Prijsstijging
Kunststof (PVC, PP) leidingsystemen	+ 50%
Aluminium	+ 15%
Isolatiemateriaal	+ 35%
Staal	+ 50 – 100%
Koper	+ 30%
Hout	+ 60%
Geotextiel	+ 10%
(Gebakken) bestratingsmateriaal	+ 20%

Gevolg lopende projecten

Voor lopende projecten is nog onduidelijk welke gevolgen dit heeft. In de bouwsector is het gebruikelijk om in de aannemingsovereenkomst een bepaling op te nemen, waarin staat dat de prijs vast is tot het einde van het werk (een prijs vast beding). In dergelijke gevallen draagt de aannemer de kosten van uitvoering van de opdracht en daarmee in beginsel ook het risico op prijsstijging en financiële tegenvallers. Maar soms is dit niet meer redelijk en billijk te noemen.

In contracten binnen de grond- weg en waterbouw worden de Uniforme Administratieve Voorwaarden (UAV) van toepassing verklaard. Hierin zijn duidelijke regels beschreven over hoe er met prijsverhogingen (indexeringen) om moet worden gegaan. Ook bij het zich beroepen op overmacht zijn er in de UAV eisen beschreven waaraan voldaan moet worden. De UAV gaat uit van het principe redelijkheid en billijkheid. In een aantal gevallen zal daarop een beroep worden gedaan wat kostenverhogende opstandigheden oplevert bij lopende contracten.

Gevolg nieuwe projecten

Projecten waarvoor reeds budget is gereserveerd, maar die nog niet zijn aanbesteed en die in het verleden zijn geraamd zonder dat deze prijsstijgingen daarin verdisconteerd zijn, zullen tenminste 10 tot 20% duurder uitvallen. Gereserveerde budgetten zullen dan (mogelijk) niet toereikend zijn. De kans bestaat dat hiervoor extra budget moet worden aangevraagd en vrijgemaakt. Dit geldt niet enkel voor GWW projecten, maar ook voor bouwprojecten. Zo is er reeds budget gereserveerd voor de bouw van een tweetal basisscholen en worden 5 basisscholen verduurzaamd.

Bij het opstellen van kostenramingen van nieuwe projecten wordt inmiddels rekening gehouden met deze prijsontwikkelingen. Het streven is dat toekomstige aangevraagde budgetten volstaan, waarmee deze projecten kunnen worden uitgevoerd.

Gevolg voor beheer- en onderhoudscontracten

In de aannemersovereenkomsten voor de diverse beheercontracten (groen, grijs, verlichting) is de bepaling 'Wijzigingen in loonkosten, kosten op brandstofgroepen en materiaalkosten', niet van toepassing verklaard. Dat betekent dat de aannemer geen recht heeft op indexering en dat prijzen waarmee de aannemer heeft ingeschreven tot het einde van het contract gelden.

Toch hebben wij hier te maken met overmacht. Deze contracten zijn eind 2019 en begin 2020 aanbesteed. De aannemers konden ten tijde van de inschrijvingen geen rekening houden met deze prijsontwikkelingen.

Hoe verder?

Het is niet exact aan te geven wat de consequentie is van bovenstaande ontwikkelingen. Wij kijken per aanbesteding en project naar de gevolgen. Indien dit leidt tot financiële consequenties die niet binnen het beschikbare budget kunnen worden opgevangen, wordt dit ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. Zo kan de gemeenteraad een heroverweging maken door bijvoorbeeld te versoberen, of door extra budget vrij te maken.

Duiven, 14 december 2021.

Burgemeester en wethouders van Duiven

mr. drs. R.J. den Haan
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester